

Dyalogus Septimus

erit. plana. facilis. acuta. et lepore salibusque respersa. ideo ante pri-
mā editionē multo libentius a plerisque leget. plerum cum illa plerita-
te sui fastidiū legentibus generet. ista recreet fastiditos. **Uex** qz obscu-
ra tā nox ad somnū nos euocat. cibo potuqz an corpa foueamus. ac tū
postea dulci licet indulgere sopori. **Dn̄icus** Quāqz tua adhorta-
tōe ita roborat. sicut atqz confortus ut carnis delicias nō reqrā. parco tū
volūtati tue ut me ad tua iussa p̄num inuenias quē tā beniuolū in
meis precibz sum expertus

¶ Finit inter m̄gr̄m Raymūdū sebundū et d̄nm Dn̄icū semini-
uerbiū disputatio. de hoīe p̄pter quē alie creature facte s̄t. ex quarū
cognitōe illuminat hō ad cognoscēdū et se. et deū. et alias creaturas.

¶ Incipit septimus dyalogus
pulcherimus ac deuotissimus inter Mariā et Dominicū. de myste-
rijs sacre passionis d̄ni nostri iesu xpi sp̄ benedicti

Dominicus Nudiustertius ip̄o videlicet sc̄to parascēue
die cū interesset passioni vnigeniti tui o maria (sc̄q̄bar
em̄ timidus cū petro a lōge) vidi cū plurima pferret mult-
ta in illū fieri q̄ me vehemēter pmouerūt. Neqz em̄ sine mi-
ra rōne est cur oī potēs de⁹ (quē tuū filiū esse p̄fiteor) tā acerba tormē-
ta. tāqz indigna ludibria et p̄bra sustinere voluerit. Optabā anxius
et mestus hōz nosse mysteria sed te cū viderē immēsis circūseptā an-
gustijs et meroribz immūeris absorptā nō te interrogare p̄sumpsi. sc̄i-
ens qz mihi r̄dere nō posses q̄ pene mortua videbaris. At nūc cum
iā fili⁹ tuus resurrexerit et mestitudinē oēm tuā lōge ppulerit. oro te
mitissima parēs ne fatigeris mihi seruulo tuo passionis vnigeniti
tui mysteria p̄palare. **¶** Maria Eya mi fili d̄nice infandū (mihi cre-
de) iubes renouare dolorē. Neqz em̄ passionē filij sine p̄passione. nec
lachrymosam sine lachrymis materiā potero memorari. **Uex** qz sp̄
cū ingēti fructu xpi passio recēset vt tibi mihiqz fructificē. more ge-
rā rogatibz tuis. **¶** Dominicus. Ago imortales grās hūanitati tue.
q̄ vt ceteris soles ita et mihi q̄qz immerito te beniuolā p̄bes. Dic igit̄
mihi o sapiētissima d̄go qd̄ cause ē obsecro qz d̄ns maiestatis filius
tuus (cui⁹ sapiētie nō ē numerus) tā ignominiosam subire voluerit
Cur xpus pas-
sus in generali passionē. **¶** Maria. Dicā paucis. tu tū diligēter aduerte. Post illā
humane p̄uariatōis dyabolo recipiēte ruinā vnīuersalē. ex qua per
vnū hoīez peccā introuit in hūc mūdū. et p̄ peccā mors. et ita in oēs
hoīes p̄transiit in quo oēs peccauerunt. post illam itaqz ruinā nemo

De mysterijs passionis xpi

dyaboli dñationē. nemo vincula dire captiuitatis euaderet. nec cui⁹
q̄ aut reconciliatio ad veniā. aut reditus pateret ad vitā. nisi coeter⁹
nus ⁊ cocq̄lis deo patri. fili⁹ dei etiā hoīs esse fili⁹ dignaret veniēs q̄
rere ⁊ saluū facere qd̄ perierat. Ut sicut p̄ adā mors. ita p̄ mortē xpi
esset resurrectio mortuoz. Adā se ⁊ suā sobolē supbiendo reiecit.
xps vsq̄ ad crucis necem se humiliādo in se credētes erexit. Adā di
uinitatis gloriā ꝑcupiscēs cōparatus est iumētis insipientib⁹. xpus
factus nouissim⁹ viroz cū de⁹ esset. angelicis hoīem adequauit vir
tutib⁹. Adā suā serpētis inobediēs in ligno peccauit. xps fac⁹ obe
diēs vsq̄ ad mortē p̄ lignū cūcta restituit. Datus ecce breuiter qd̄ pe
tisti. **Dñicus.** Dñi inscrutabile diuine bonitatis abyssus. q̄ tali mise
ratione statuit delecta erigere. ⁊ cōfracta in integrū solidare. **Sz** que
so te dulcis mater ne me esimes importunū si passionis causas p̄
culari⁹ indagauero. **Maria.** Facito vt voles. ego votis tuis libēs
occurram. **Dñicus.** Cū ingrederet vnigenitus tuus acerbē passio
nis cōslictum. vidi illū pallefcere. tremere. trepidare. ⁊ immēsis val
latū angustijs in faciē sup terrā p̄cidere. ⁊ patrē vt a se mortis calicē
auferet deprecari. **Mar.** angustiaz nosse cupio rōnem. **Maria.** Ey
mi fili dñice q̄ ingēti merore mea nūc viscera pmouisti. nō possum
equo animo haz calamitatū quas fili⁹ p̄tulit reminisci. **Agnosce** tñ
in his angustijs cōditōis tui dulcem clemētiā. **Pauores** em̄ hos
⁊ tristitias assumpsit vt nostras in se tristitias vinceret. ⁊ eternas q̄s
hō meruerat angustias suis angustijs benign⁹ excluderet. **Sicuti** em̄
(vt sup̄ retuli) tuā mortē sua morte destruxit. sic tuā mestitudinē suis
merorib⁹ eliminauit. vt faciē tuā exhilararet in oleo. ⁊ in mentis ala
critate domino famularis. **Dominicus.** **Gratias** benignissimo sal
uatori. qui suo pauore metum mihi dire mortis ademit. ⁊ in spem vi
te eterne fidenter animauit. **Sed** puto te nō latere mitissima. q̄ xps
dñs in agonia cōstitutus sanguinem ⁊ aquam abunde sudauerit.
Maria. Cum id o fili spiritu revelante vidissem nimio dolore con
mota vehemēter intremui. ⁊ sicut ille totā suam carnē in sudorē. ita
ego oē cerebrū meū in lachrymas reliquaui. **Cōsiderās** em̄ dñs ie
sus imminēs ⁊ amax mortis discrimē ac tum vehemēti anxietate p̄
motus inflāmas corpus ⁊ cor eius vt apertis membror⁹ poris su
dor sanguineus p̄silioret. **Et** hec qd̄ benignissimus mi⁹ erator in figu
ra mortis hoīs vltro pegit. q̄ humane mētis in se certamē expresse
Domine quippe ad mortē p̄pinq̄ate vim quandā terroris ac for
midinis patitur. cū p̄ solutōem carnis ad eterna ⁊ districta tribuna
lia purgef. **Ne** ergo fidelis xpianus horā mortis anxius sudās q̄
timefceret. vnigenitus meus ⁊ sudare voluit ⁊ vehemēter metuere
vt illi hō grās haberet ⁊ corde diligeret. **Dominicus.** **Et merito**

Cur xps p̄time
scere voluit ⁊ cō
tristari

Cur sanguines
et aquam xps
sudauerit.

Dyalogus Septimus

Id quod dicitur. **N**am ego quoque hec abs te audies in eius amore incandescere incipio. **M**aria Agnosce etiam hunc (quod de toto corpore eius profuit) sudorem id portendere quod a mystico eius corpore quod est ecclesia sanguis fundendus sit et sanctorum martyria emanatura. **D**is enim quod membrum fuerit christi percutitione patiens necesse est. **I**n hoc propterea sudore non oculis solum sed et membris omnibus fuisse videtur. ut mysticum corpus eius totius sui corporis lachrymis purgaretur. **H**unc autem sanguineum sudorem adeo copiosius fuisse cognouimus ut magno profuio laberet in terram. ut terrenum hominem calido sanguine profunderet. et ad fructum vite mortuum aiaret. **D**ominicus. **M**ultum libenter quod dicitur excipio. nam amore redolentem et pietate. **U**num remissior quod mihi bilem mouet et stomachum vehementer. **C**um esset christus dominus obuiam hostibus suis accessit ad eum nescio quis perfidus et sub specie pietatis lupus agno mitissimo osculum dedit. atque hoc pacto perdidit in inimicis. **M**aria. **H**oc est osculum inde nequissimi perditoris quod amoris pignore vulnus infixit. et charitatis officio sanguinem fudit. et pacis instrumento mortem irrogauit. quod tamen ab alto stipite laqueo se suspenderit. **A**duerte tamen huiusmodi osculi virtutem. non malicia illud impetris. sed patientia recipientis. **H**oc enim osculum deum tibi iratum reconciliauit. celum resoluuit angelos pacificauit. **H**oc osculum mundi blandicias in abstinentiam virtutis angelos pacificauit. **H**oc osculum mundi blandicias in abstinentiam virtutis mundi odia dulcescere facit. et fraudulenta perditore oscula cauere te instruit et odisse. **D**ominicus. **N**on arbitrabor has tali osculo inesse virtutes. **H**oc itaque osculo christus furem populo tenotat. profectim punitis multis virtutibus agitatur. **D**ivis vinculis colligatur. **M**aria. **M**erore enim alitero mihi animum acriter permouisti. **N**on vacat tamen a mysterio cur dominus maiestatis tamquam latro ligari voluerit et apprehendi. **A**da in paradiso furtum latrociniique commisit dum fructum veritatis rapuit et momordit. **E**st enim furtum rei aliene inuito possessore attractatio. **H**uiusmodi furti gratia omne hominum genus a dyabolo apprehensum et peccatis implicatum tenebat. **H**unc furem deus vniuersi meum ut solueret voluit in comprehensibilis apprehendi. et summa libertas vinculis colligari. **H**inc tamen hec vincula sequitur fructus ut colligationes impietatis dissoluant. nodi infirmitatum corripiant. vincula mortis et inferni percipiant. et quod in tartaro delusi erant solutis doloribus liberentur. **D**ominicus. **D**ivina vincula christo quod dicitur amara. sed nobis vere dulcissima. **V**os quod summo me charitatis astringite et sensus meos omnes et intellectum in obsequium christi captiuitate neque a fraterna dilectione meumque separari permittite. **H**is igitur vinculis constrictus coram anna pontifice christus statuit. et ferata manu a seruo nequissimo duriter verberatur. **D**um hec cerneret non potui fateor lachrymas continere internum animi occultare dolorem. **M**aria. **N**onne tunc optabas eum qui percussit aut celesti igne consumi. aut terra deliscente sortem. aut correptum a demonio volitari. **D**ominicus. **O**ptabas

Virtus osculi iude.

Cur captus et ligatus christus

De mysterijs passionis xpi

certe. 7 mille in illū fulmina impcabar. **Maria.** Uide nūc mi dñi ce q̄ longe sis a patiētia redēptoris tui. Quā rogo vindictā. q̄ fulmina. q̄ supplicia in percussore rectorē nō poterat cui creatura om̄is seruieb̄. S; patiētiā docens te instruit inimicos nō aduersos ne sternēdos s; paciētiā supandos. **Dñicus.** Optimū documētū et in tanto p̄ncipe mirabile hūilitatis exemplū. Ab anna cū eēt dñs iesus ductus an̄ aspectū cayphe p̄sulis. statim illic falsis testib; iocū et in multis neq̄ter accusat. **Maria.** Uide h̄ dñice saluatoris tui dulcissimā pietatē. Falsos testes innocens admittit vt veros testes ab electis abigeret. Qui es electi sunt. in multis tamē nocētes sunt. Quis em̄ gloriabit castū se habere cor. 7 mundū esse a pctō. Accusator itaq; fratru dyabolus. esī ip̄e in se nequā 7 mēdax sit. h; tū vñ electos corā summo iudice deo in multis accusare veraciter possit falsos q̄ testes in se summa bonitas admittēs hoc suis fidelib; p̄meruit vt in suo iudicio a veris accusatōnib; hostiū p̄muniri aut erui possint. Sapit ne tibi qd̄ dico. **Dñicus.** Immo dñia mea optime mihi sapit. 7 cordis palato tuor; penetrat mella v̄bor. S; qd̄ rōis ē rogo q̄ ad falsa testimonia penit̄ nil ridit. **Maria.** Ea ē natura falsi vt silentiū agēte veritate se sibi citi⁹ mentiat. Nunq̄ melius falsum q̄ suo cōmōto destruit. Preterea xps exhibens iusticiā sluit indignis exerēs misericordiā ne ampl⁹ peccarēt tacuit malignis. docēs patiētiā cessit calūnijs. S; vidisti ne mi dñice quō dicēte dño (amodo videbitis filiū hoīs sedentē a dextris trutis dei) cayphas p̄sul inuenerit. blasphemū p̄clamauerit. 7 pontificale sibi abrupte vestimētū. **Dñicus.** Uidi fateor. 7 maliciā funestissimi hoīs vehementer obstupui. Miror tū quid illa sacre vestis discussio in figura fecerit. **Maria.** Nō vides qz dū sibi cayphas vestimēta discidit. ip̄m q̄ tegebat vel amentū legis abiecit. Intellige q̄ iudeor; sacerdotiū pontificū scelerib; cito eē scindendū. 7 ab statu sue integritatis refatiscēdū. **Dñicus.** Nūc cōplebit̄ (nisi fallo) vaticiniū Dzee p̄phete. Sedebit inquit ppl̄s meus dieb; innumer; sine rege. sine sacerdote sine sacrificio. sine ephor. 7 sine theraphin. Hoc ē ephor qd̄ cayphas scidit. qd̄ resarari nō poterit in eternū. S; cur xps laus 7 gl̄ia eterni patris blasphem⁹ voluerit p̄clamari. abs te pia mater audire desidero. **Maria.** Ut te purū a blasphemā custodiret. Nō em̄ peccator voluntate ore atq; ope deū 7 blasphemat 7 inhonorat. imitatus adq; parentē suū. q̄ huius sceleris p̄mus reptor emicuit. Adā p̄mus diuini noīs blasphemator. xpus v̄o p̄mus summi patris laudator. Ille corda filior; maledictis oppleuit xps corda atq; ora fidelīū laudib; infrenauit. Hinc q̄ ille mitissim⁹ blasphemus dici dignat⁹ ē vt blasphemā trifariam ab electis excluderet. 7 eterna b̄ndictōne sulciret.

Cur xps falsis testib; accusat.

Cur tacet xps.

Quid fecerit vestis sacerdotat' disruptio.

Cur blasphemus xps voluerit dici.

Dyalogus Septimus

Dñicus. Puto ob id etiā. ne in eā societate numeremur vbi i inferno impij linguas suas cōmanducat. 7 deū optimū sine intermissione blasphemāt. **Maria.** Recte tu qđc. **Qđ** vō vidisti filiū meum turpibz sputis inq̄uari hanc idcirco iniuriā ptulit vt sputaminibz in suā faciē susceptis aīay nostray facies lauret 7 extirgeret. **Adam** cū pcepta p̄remēs vetitū sumpsit qđi in dei faciē neq̄ter sp̄sputavit. **Dñc** ille a dyabolo vicioz inq̄namētis cū sua sobole sp̄sputi meruit. **Sz** hec sputa p̄ sputa q̄ ptulit x̄ps miserator extersit. **Dñc** cauendū ē xp̄iano ne more iudeoz x̄pi faciē sp̄sputet. dū aīam suā vicijs polluit. dū de in se imaginē inficit. dū execrādis dogmatibz veritatē extirguit dū de pceptis dei muneribz grās ingrat⁹ nō agit. **Dñc** **Op**tima informatio tua 7 alta mēte collocāda. **Sz** vidi (qđ sine lachryz mis referre nō possum) post sputa atqz alapas deū 7 dñm angeloz sordibz poplo oculis velari. 7 multis ludibrijs 7 s̄teribz acriter fatigari. **Maria.** Deus singul⁹ mēnūc ip̄ediunt vt vix q̄ hic sentio valeā enarrare. **Et** nūc hui⁹ velatōis accipe rōem. **Prīm⁹** parēs cuz diuinitatis scīam appetūt lumē cordis amiserūt. 7 a regione lucis expulsi in hāc tenebrosam miserā vallē cū sua ple descendit. **In** tantā deniqz mētis caliginē miserādū gen⁹ hoīm sponte p̄fecit. vt abiecto creatore creaturā coleret. 7 oigenū deū monstra nequiter adoraret. **Totus** pene mūdus vna hac erat tenebray cathena cōpeditus. nec s̄dex limpide flāme illuminare hāc poterant noctē tenebrosam. **Ut** igit hāc caliginē de⁹ miserator abstergeret 7 cecis mentibz lumē veritatis infunderet. oculos suos sup solē clariores velo obscurari permisit. qđ postmodū etiā in morte extingui sustinuit. **Dñc** etiā fili dñi ce reuelata faciē gl̄iam dñi speculamur. in eandē gl̄iam in lumē a lumine trāsformati tanqz a dñi spū. **Dñicus.** Vere fauus distillans labia tua 7 eloquiū tuū dulce. **Nō** umerito (vt cerno) velamē sup corda iudeoz positū ē qđ nunqz eis auferri poterit donec fide instituti trāsierint ad x̄pm. **Cū** hec 7 multa alia p̄bra circa filiū tuū o dulcis sima agerent. petrus quē comitē mihi adhibuerā ab ancilla interrogatus repente heu dolor ter dñm denegauit. **In** ego sp̄sus 7 mee imbecillitatis p̄sciūs ne in silēm errorē incidere cit⁹ ip̄ia prōria fugiēs dereliq̄. **Petr⁹** hō intimo merore sp̄punct⁹ egressus foras fleuit amare. **Maria.** Ego petro collapso pia mēte cōpatior. **Sz** hec negatio miserate saluatore tantū valebit vt post petrū nemo vnqz fidelit x̄pm in finē negaturus sit. **Sz** accēde qđo vbi x̄pm petr⁹ negauit. **Il**lic certe vbi veritas explodit. ip̄etit. exacerbaf. **Nō** audisti petr⁹ negāten in monte. nō in domo. nō in tēplo. s̄ in insano prōrio vbi dei v̄fficia aut vendit aut p̄phanaf. **Neqz** in atrio petr⁹ s̄ egressus foras amare flauit. vt intelligas eū q̄ in circuitu ē seculari. 7 q̄ cū imp̄obis

Cur x̄ps sp̄sputatus

Cur velat⁹.

Ubi petrus negat christū

De mysterijs passionis xpi

Carnaliū cupiditatū ignibō se inflāmat. cadere q̄dē vltim⁹ posse. flere aut nullaten⁹ posse. **¶ Dñic⁹.** Oprime nos instituis doctissima mater. Sz q̄s ille ē obsecro infelicissim⁹ quē a longe intueor ab artore laqueo strangulatū. **¶ Maria.** Ipe ē iudas pditor cui nihil sua cupiditas valuit. Maluit em̄ se q̄ tenarios pdere. qz tenarios tēplo aiām dyabolo. 7 corp⁹ laqueo tradidit. Judas itaqz celo terreqz possus. dū pditoris culpē emēdare nō potuit. homicidij ppriū facit⁹ ad fecit. Imitant aut̄ illū q̄ sunt ex pre illius. Quicūqz em̄ dei grām aut susceptā fidē voluptatib⁹ aut diuitijs pdit infernali laqō se suspendit. **¶ Dñicus.** Intueor hic execrabile duriciā iudeoz. quā nec cor fessio pcti. nec restitutio pcti. nec nephās suspendij potuit emollire. Nō puto dñā a magno vacare mysterio q̄ p̄cio sanguinis xpi. his scz triginta argētēis ager coem̄t in sepulturā peregrinoz. **¶ Maria.** Bñ putasti. Ager pecunia coempr⁹ mund⁹ iste ē xpi p̄cioso cruore redēptus. In hoc agro fēfideles tāqz aduene 7 pegrini sup terrā xpo comortui sepeliunt. 7 in p̄cio sanguinis ei⁹ tumulari eternā req̄ em sortient. Bētiles em̄ a lege 7 pphetis hacten⁹ peregrini prana uxorū studia in salutem suscipient. 7 in p̄cio sanguinis xpi dulciter req̄scent. **¶ Dñicus.** Donet mihi dñs tuo merito dulcissima mater vt in hoc agro tanqz aduena p̄sepulē in xpi sanguine obdormiscā. **¶ Dñic⁹.** Dñc⁹ iā a cayphe domo ad pylati ptoriū xpm dñm sum sequutus. Quē cū vidissem placido vultu. submisso capite. 7 dēp̄ssis ocul⁹ corā iudice astare. lachrymas retinere nō potui. **¶ Maria.** Ego q̄qz dū hec cogito me a fletib⁹ tēperare nō possum. p̄sertim dū mente accipio tot falsas calūnias. tot p̄ficta mēdacia. tot indignissima p̄bra. Est tñ vñ nō mediocriter gloriemur. si aduertim⁹ teū ac dñm maiestatis idcirco falsas calūnias ptulisse vt nos in veritate fundaret. 7 a te monū iproprijs 7 criminatōib⁹ benign⁹ miserator erueret. **¶ Dñic⁹.** Magna dignatio 7 eo dulcissima q̄ gratuita. Et nō minoris ē in dulcētie q̄ etiā herodī regulo oipotes rex regum voluerit p̄ntari. **¶ Maria.** Nō vtiqz minoris. idcirco em̄ nūc anne. nūc cayphe. nūc regi. nūc p̄sidi iudex oīm dñs p̄tēptus offert vt tu posses eius tabunaliū fiduci⁹ plenus assistere 7 faciē sedētis sup thronū. quā reprobi oēs horrescēt trāquilla mēte p̄tueri. **¶ Dñicus.** Donet mihi qd̄ dicis pia h̄go vnigenit⁹ tuus vt manū suā lōge faciat a me. 7 formido ei⁹ in illo iudicio nō me p̄treat. Sz multū me mouit q̄ cū herodes dñm sermonib⁹ discuteret. nō illi h̄bñ ip̄ m̄dētē nrī credo miser⁹ noluit leuissimo regi p̄ferre nr̄sum ne h̄ pacto eriperet a morte. **¶ Maria.** Et hec q̄dē sui silētij vna causā ē. **¶ Cur xps siluit.** Uer magis 7 hic 7 ad alia plurima interrogata silentiū agit. vt ip̄roba p̄me matris cū serpēte colloq̄a expiaret. 7 sua docta taciturnitate ip̄o s̄ fmoz

Cur ager em̄t

Cur iudicibus
xps p̄ntat⁹.

Cur xps siluit

Dialogus Septimus

nes excluderet Si enim eua colubri vetuisset effat. nūq̄ a p̄fido hosse
decipet nūq̄ a paradysi sedibz pelleret. **Dñicus.** Huius in uocata pi-
culo scā dñā. cū te gabriel salutaret archagel⁹ nō an illi n̄sa dedisti q̄
illūverissime nosces ab altissimo destinātū. **Maria.** Ita instruimur
a dño vt cognouerim⁹ spūs si ex deo sint. cū nōnunq̄ angel⁹ sathā
ne in angelū lucis se trāsformet. **Uex.** tu qd̄ cepisti p̄sc̄are. **Dñic⁹.**
Cū p̄stolarer ad valuas palacū reditū saluatoris. ecce subito foras a
ministris educit vinculū strict⁹ ⁊ alba veste delusus. quē tāq̄ amētē
et fatuū oēs heu dolor ceperūt explodere. illudere. subfannare. Uidi
te q̄q̄ in intinere dū ei⁹ reditū anxia expectares deiectā. miserabilē. ⁊
mestissima. s̄z ne nūc qd̄ sine lachrymis hui⁹ memoriā habeo. Sūt
tū hoc spectaculū nō mediocrit̄ fructuosus. **Dñicus.** Ita q̄so hūc
mibi fructū dignāter assigna. **Maria.** Memorari ne dñice quō
p̄mus parēs dī sapiam ambiens appetierit. **Dñicus.** Memoror
dñā mater. S̄z ⁊ nos q̄q̄ filij adā nescio q̄ pacto ad scie arborē tā li-
benter accurrim⁹. patiores sp̄ curiosum aliqd̄ nosse q̄ religiosum ali-
qd̄ opari. **Maria.** Quare igit̄ vos sciaz appetitores nō adueri-
tis q̄liter dī sapiā x̄ps vestris obrutibz p̄ntat. Quid tātope sapiam
vestrā q̄ aut stulticia ē aut certe aialis terrena ⁊ dyabolica ostētare ge-
stimini. cū is cui⁹ sapie nō c̄nseris. q̄q̄ āgelos ibuit disciplina stul-
tus videri voluerit ⁊ ignar⁹. **Dñic⁹.** Ue nob̄ q̄ sp̄ grādes sum⁹ in
ocul̄ n̄ris ⁊ iuxta ysaiā corā nobis meritis sapiētes. Habem⁹ tū grās
optimo redēptorū q̄ idcirco tāq̄ amens atq̄ ignau⁹ p̄tēni voluit et
hateri ludibrio vt filioz ade supbiā inclinaret ⁊ hūilitatē exēpla no-
bis tribueret. **Uex.** cū ad pylatū dñs iesus reduce⁹ eēt. vxor pylati
nescio q̄ mota spū rogat maritā ne iuxta iudeoz vota x̄pm occidat
asserēs se p̄pter illū in visu multa fuisse p̄ressam. **Maria.** En eua
scda nouo hōi x̄po p̄parata. Illa gen⁹ hūanū in morte deiecit. ista s̄llā
acta spū ne redimat hō impedire curauit. Illa nouit p̄cutere. ista medi-
cū studuit amouere. **Dñic⁹.** Putauerā hanc feminā motā pietate
fuisse. **Maria.** Immo hō pessimo remonio agitātā. **Hos.** enī an-
tigu⁹ aiaduertes aias captiuas citi⁹ liberandas. necē quā paulo an-
x̄po parauerat. p̄ hāc feminā auertere nūc satagebat. **Uex.** pylatus
(deo aliqd̄ p̄ nobis meli⁹ p̄uidēte) vxoris p̄camina audire p̄cepit.
Dñicus. Donēt mibi merita tua sanctissima mater ne sensualitas
vxor mea me impediāt carnē meā cū vicij ⁊ occupētij crucifigere. ⁊
p̄rimoz necessario ⁊ dolere. At nūc pleni⁹ ē lachrymis qd̄ subijcio
Maria. Quā illd̄. **Dñicus.** Pylat⁹ cupiēs dimittere x̄pm. sed
ciosum ⁊ homicidā barrabā eis obiecit. vt hui⁹ odio (cū latro esset)
innocentē dñm liberū relaxaret. **Uex.** illi ipudētissimi canes p̄cepto

Cur vt fatuus
x̄ps voluerit ir-
rideri.

Nota etiam al-
teram.

De mysterijs passionis xpi

principē angelorum latronem pessimū elegerunt **Maria.** Stenda nimis freneticorū infamia. Latet tamen in hoc opere dulce satis et suane mysterium. Prothoplastus noster (cuius sepe iam memini) vetita gustando deum nequiter reiecit. et pessimo credidit exceptori. huic adhesit. huic quoq; famulatus est. Hinc iam omnis eius posteritas hoc habet vicij vt cōtempo summo bono caducis rebo atq; inanib; delectetur. Nemo est qui preciosum separaret a vili. qui lumen a tenebris. qui virtutem a vicijs Omnes itaq; circa electionez plerumq; falluntur. cum mors et vita in electione consistat. Si bene elegeris vita viues. si male penas dabis inexpiabiles Ne ergo in electione xpianus se falleret. christus latronem eligi et se contemni permisit. vt huius merito nobis ea gratia conferretur qua possemus que ipse diligit libenter eligere et que prohibet aspernari. **Domini.** Magna optimi dei nostri clementia Sed vepfidis iudeis qui nūc pro messya latronē. et pro xpo anti xpm recipiunt. **Maria.** Tu quoq; fili dñice caue ne iudeos quos arguis imiteris. **Dñicus.** Quo pacto domina **Maria.** Quēcūq; em̄ anima scelerib; assentit xpm sibi vincit et barabā soluit. que vero secretā iusticiam xpm solutum habet. barabam cōpeditum Et quemadmodū iudei post electū homicidam latrocinijs et seditionib; sunt subuersi. sic ea cōtempnibilis anima que in se barabā soluit dyabolicis latrocinijs extermīnat **Uex** tu quid deinceps de xpo vidisti ediffere. **Dñicus.** Cū pylatus cerneret latronem xpo preferri iussit eum a militib; in atriu pretorij introduci Ego paulo post immixtus turbis atrium ingressus vidi (heu dolo) regem glorie vniuentium tum vestibus spoliari. vinculis ad stipitem constringi. et toto corpore acriter flagellari. adeo vt instar gurgitum sacer eius cruor efflueret super terram. **Sz** tu queso dulcissima parens repressus parumper singulib; cur hanc grauem in se animaduersionē deus pertulerit effare. **Maria.** Memozare fili illius miseri qui ab iherusalem descendens in hiericho incidit in latrones. qui ab eis dissipatus vulneribus confusus. et seminūus derelictus est Ipse est adam cum sobole sua. Porro filius dei xps dominus calamitati eius compatiens suis vestibus spoliari voluit vt hunc nudū innocentie indumento vestiret. vinculis constringi vt compeditū absolueret. plagis vulnerari vt hunc laucū reformaret. et sanguinem fundere vt semitanimem ad vitam gratie animaret. **Sicut** em̄ vita omnis animātis in sanguine est. ita et vita iusti in sanguine xpi est Quem idcirco munificus nūserator fundit a corpore. vt tu illum ore biberes et corde deuote haurires. **Domini.** Magnam charitatis flammā verba euaporant que tu loqueris. et in amorem me optimi redemptoris inflammant qui sic vulne

Cur xpo barabā peligit

Cur flagellatus christus

Dyalogus Septimus

ratus est propter delicta mea et propter scelera mea vehementer attritus. Sed patere obsecro ut quod deinceps in filium tuum fieri viderim edisseram. **Maria.** Violentus mihi es fili domine qui ad quilibet narrationem tuam merore me afficis et dolore. Neque enim sine cordis vulneribus unigeniti mei plagas recensere. dic tamen quid vidisti. **Dominicus.** Cum flagris rex angelorum esset undique discerpens raptus est a militibus in pretorium. Ego post horam clam locum ipsum ingressus. vidi hanc domina mea unigenitum tuum vilissima purpura vestitum. spineo sermo coronatum. arundine quasi pro sceptro detentum. sanguine respersum. et turpibus sputis contaminatum. Exhibebatur ei ab impijs quasi honor regius. sed in spinis et verberibus doloris versus. **Maria.** En reprimis desuantes lachrymas ut tibi quod ista significet manifestem. Neque ut paulo altius repetam. vestibus christus spoliatus est ut tibi veterem hominem exueret et nuditatem tuam virtutibus vestibus adornaret. flagellatus est ut que merueras eterna flagella deleteret. Sanguinem fudit ut te roseo suo cruore balnearet. Spinis est coronatus ut que te pungunt temptamina mitigaret et gloria atque honore conspicuum redderet. Vili purpura amictus est ut stola te immortalitatis indueret. falso adoratus est ut te eternus genitor honoraret. Conspitatus est ut faciem tue mentis ablueret. Arundine est vacua irritus ut tibi solida et eterna scepra donaret. In capite eius. ut caput anime tue integrum custodiret. **Dominicus.** Quod dulcia faucibus meis eloquia tua. iam totus in eius insulamorem amorem. qui tam indigna pro me sustinuit et me suis languoribus reparavit. Animaduerto tamen hoc spectaculo humani generis ambitioem vehementissime retundi. Nos miseri coronam et cydarum nostris capitibus imprecamur. christus spineo sermo transpungit. Nos aureo sericibus libenter inuoluimur. christus vili purpura circumtegunt. Nos honoribus et scepris delectamur. christus inani arundine detinetur. Nos laudes hominum concupiscimus. christus in facie consputat. Nos cum honore delicias querimus. christus et exhonorat et plagis afficit. Sed ve nobis si in hac vanitate persistimus. et ad tante humilitatis exemplum impii superbia non abdicamus. **Maria.** Optime tu quidem fili domine. Nunquam enim poterit homo ad christi gloriam conformari nisi prius ad cordis eius humilitatem se conformet. se modifict. Sed ad reliqua properemus. **Dominicus.** Tu ipsa vidisti mitissima virgo quam hic sacer unicuique tuus sic coronatus. sic cruentatus. sic viriliter vestibus uniuerso populo a preside in derisum ostensus sit. Quo quoque expulsum sit et reprobatus et clamoribus ad mortem turpissimam requisitus sit. **Maria.** Uidi hec fili et contabui. et pro nimio dolore tota dirisum sit omnis. qui Neque tu huius presentationis agnosce mysterium. Logita queso

Cur spinis coronatus xps.

Cur xps in derisum sit omnis.

De mysterijs passionis xpi

In illo tremendo iudicio cū q̄ro rubore ac formidine reprobi omnes
summis xpi tribunalibz p̄sentabunt. Ut ergo electos suos dulcissi-
mus miserator ab ista confusione ⁊ tremore praeiperet dignatus est
contēptibiliter p̄sentari. cōfundi. despici. reprobari. **D**ominicus
O benignissimū redemptorem ⁊ omni amore atq; honore dignissi-
mū. **M**aria. Ac nunc aperi paululum oculos tuos ⁊ vide q̄
cōfusiōnē dei filius hic p̄sentat a p̄siede. ⁊ cū q̄tra maiestate p̄sen-
tabit a deo patre. **D**ic stat spinis trans fossus. in illo examine videbi-
tur gloria ⁊ honore coronatus. **D**ic stat vili veste cōtectus. illic mul-
ta erit luce circūdatus. **D**ic stat plagis oblitus. lividus cruore re-
spersus. illic sedebit conspicuus. luminosus. ⁊ multa maiestate cho-
ruscus. **D**ic ab omnibz contemnit. exhibetur. despuitur. illic eū an-
gelice potestates ⁊ oēs celoz virtutes reuerentur. honorabūt ⁊ ob-
sequentur. **D**ñicus. Quid tunc rogo pylatus. qd herodes. quid
cayphas. quid ceteri eius nūc hostes dicturi sunt. **M**aria. **I**stud
certe Ecce hic est quē aliqñ habuimus in derisum ⁊ in similitudines
improperij. cuius tā inglorius aspectus apparuit. cui⁹ nos insensa-
ti vitā estimabam⁹ insaniam. quē nos pupugimus ⁊ iniusto iudi-
cio cōdēnamus. **D**ñicū sublimis apparet minax ⁊ vere terribi-
lis. cui⁹ nūc maiestatis potentia miser sentiem⁹. quem in humilitate
positū tam irreuerenter aspernati sum⁹. **D**ñicus. **T**uis meritis
hera dulcissima ne in illo iudicio prauoz collegio ad sinistrum la-
tus associet obnix te deprecor. **M**aria. **F**iet quod exoptasti. sed
iā progrediamur ulterius. **D**ñicus. **T**u interfuisti qñ pylatus da-
moribz vict⁹ iudeoz deū iudicē vnueris suis iussit tribunalibz assi-
stere. in quem dire mortis sententiā fulminauit ⁊ ad crucis suppli-
ciū iniustissime cōdēnauit. **E**t ita egressus est a facie p̄fidis domi-
nus maiestatis portās sup se sententiā acerbissime ⁊ turpissime ne-
cis. **M**aria. **H**eus o dñice tu rursus p̄moues ad planctū omnia
viscera mea. **E**st tñ vn̄ nō mediocriter in hac sententiā cōsoleris. **M**e-
morare quō p̄mi parentes cū dei iussa cōtēpissent amara sunt mor-
tis sententiā p̄culsi. rep̄te vterq; audiuit. terra est in terā ibis. **T**erra
quoq; q̄ spinosum hoīem erat susceptura spinas tribulosq; p̄duxit
⁊ eua cū dāno pudoris filios immēsis doloribz generauit. **A**t post
q̄ dei filius multa freus miseratōe mortis sup se sententiā accepit.
adā cū sua sobole ad vitam rediit. ⁊ illi nature cui dictū est. terra es
et in terram ibis nunc dicitur. **S**ede a dextris meis. **N**unc spinis
euulsis terra cordis nostri fructū germinat salutarē. **N**unc quoq;
mater ecclesia non in dolore sed in gaudio filios parit quos parit
riuit. **D**ominicus. **C**onsolatus sum plane hoc tuo sermone ⁊
spem maximam p̄cipio eterne mortis sententiā me enaluz qñ iure

Cur xps sentē-
tiatus

Dyalogus Septimus

meus eam super se innocens accepit. et sua iniusta condemnatioe in
am inultissima expiauerit. Sed nunc ad crucis supplicium veniamus
Accepta igitur hac sententia omnipotens et cellissimus deus filius tuus
cruce in suis humeris accepit. et suam ipsius portans ignominiam ad
locum supplicii in medio latronum flens et ingemiscens humilis prope
nit. impis illum prope pellentibus. iridentibus. verberantibus.

**Cur xps lignu
crucis baiulat.**

Tristissimum nunc spectaculum obiecisti et mille lachrymis proequen/
dum. **Uic** ego tunc mesta interfui corde anxia animo destituta. **Sed**
intuere rogo quomodo benignissimus pastor pro suo grege se pergit im/
molare. **Aber**nerat enim ouis illa centesima et uetita gustando perie/
rat. **Que** ergo in ligno mortem accepit. per crucis lignum eam suis
conditor requisitum. quesitam reperit. repertam in suis humeris de/
mens imposuit. et ad pascha eterne uiriditatis introduxit.

Domine Amorem redolet quod dicitur **Maria**. **Terne** ergo uerz helizeum li/
gno crucis ferum securis requirentem quod immersum fuerat in
profundis aquarum. **Hoc** lignum cum aquas passionum in christo attingit.
duro generi humano quod a ligno uetito in infernum caeciderat per cru/
cis lignum et aque baptismum sursum ad paradysum gaudia unde cor/
ruerat adnatauit. **Portat** itaque dominus iesus crucem suam quasi
rex suum sceptrum. **Portat** crucem ut uictor trophaeum qua principes de/
uicerit tenebrarum. **Portat** ut doctor candelabrum in quo ponendum erat
sue doctrine luminarium. **Portat** et clauem ut summus sacerdos su/
per humeris ut ingrediatur in sancta sanctorum.

**Cur symo cru/
ce portat**

Dominicus. **Alta** mi
hi huius spectaculi mysteria oppandisti doctissima parens. que sicut
intellectum illuminant. ita etiam inflammant affectum. **Puto** etiam dul/
cem habere rationem quod symon syriacus homo gentilis crucem baiulat
post saluatorem. **Maria**. **In** hoc facto significatur quod repulsa sy/
nagoga ecclesia de gentibus ab ipsis humeris christi crucem fuerat su/
sceptura et in cruce usque in finem seculi permansura. **Uerum** quia sy/
mon obediens interpretatur. **Di** uerera crucem cum domino baiulat
qui in ara obedientie quotidie se mactant. **Sed** miraris forsitan cur
dominus christus foras ciuitatem. foras muros mori delegerit.

**Cur extra ciui/
tate xps mori**

Domine **Ideo** ut arbitror ut ostendat virtutem sue passionis infra terminos
iudaeie gentis includendam non esse. **Non** enim debet magnus redem/
ptor paruo precio stare contentus. et ideo sicut copiosa. ita et publi/
ca debuit fieri redemptio. **Ad** dextram enim et ad leuam penetravit. et
semen eius (ut ait propheta) gentes hereditabit. **Maria**. **Bene**
id arbitratus es. **Tu** quoque si fructum uolueris consequi passionis. egre/
dere extra castra. mundum per affectum desere et sic porta improperium eius.
Domine. **Iuste** me adhortaris diua parens. sed auxiliare obse/
cro imbecillitatem meam. **Uerz** nunc ipsum omnium dolorum articulum

De mysterijs passionis xpi

attingamus. **Maria.** Quem tu illum diciturus es. **Dñicus.** Ego hunc christino maximū illi fuisse dolorē cum nudus sup cruce
ree glorie pectus. mēbris om̄ibus extēsus est. ⁊ clauoz aculeis ma-
nibus pedibusq; transfixus. **Maria.** fateor verum esse quod di-
cis. Nam in retro supplicijs nihil tale hactenus p̄fessus est. Ego q̄
q; dum huius tormenti reminiscor. nō me capio p̄re dolore. **Mari-**
leoz em̄ ⁊ clauoz stridor mea nimis viscera lauciarunt. **Sz** habes
hic integrā totius veteris hominis medicinā. **Dñicus.** Quez tu
veterē hominē appellas. **Maria.** Adā ⁊ suam p̄geniem. Legisti
ne apud ysaiā. om̄e caput languidū ⁊ om̄e cor merens **A** planta pe-
dis vsq; ad verticem nō est in eo sanitas. **Nō** hoc certe de nouo. sed **Cur xps in cru-**
ce clauatus.
de veteri adam rebes accipere. **Hunc** ergo egrotum meus filius vt sa-
naret totum se aquis passionis immerit. **Acceptit** em̄ vulnus in ca-
pite vt intentōem (que anime caput est) in adam sanaret. **In** mani-
bus vulneratus est vt malas ⁊ remissas purget operatōnes **Pedes**
quoq; clauis obicit vt terrenas ⁊ sordidas in homine sanet affectō-
nes. **Cor** quoq; lācea postmodū est transfixum. vt noxias vanasq;
abigat cogitatōnes. **Toto** teniq; corpore extēsus ⁊ afflicus est vt
totum corpus nostrum. hoc est vita ⁊ quersatio nostra sancta ⁊ luci-
da sit nullam habens tenebray partem. **Oculi** eius tenebrascunt in
morte vt aduerterent oculi nostri ne respiciant vanitatē **Aures** eius
multis cōplentur opprobrijs ne aures nostre ad pauperem clamo-
rem obsurdescant. **Sic** clemētissimus medicus vt morbidū nimis
hominē sanaret. egritudinē eius in se transsumpsit. vt dum ip̄e vul-
neraretur in corpore. homo languidus sanaret in mente. ⁊ inde ani-
maretur ad vitam vnde vite dominus in mortem spontaneam cō-
migraret. **Dominicus.** Verba que tu loqueris o feruētissima lā-
pades sunt. lampades ignis atq; flammaz. **Uere** beneplacitum est
dño in populo suo. **Habemus** em̄ illum pontificem qui possit non
solum cōpati infirmitatib; nostris. sed etiam velit eas in se transfer-
re. expiare. mederi. **Sed** nunc ad erectum in cruce dñm oculos sub-
leuemus. **Quid** sibi vult rogo reuotissima virgo. q̄ de^o infinite ma-
iestatis quē potestates ⁊ dñationes tremiscunt. in medio duoz la-
tronum delegerit crucifigi **Maria.** An ignoras. qz p̄mi parentes
nostri pepigerant fedus cum morte ⁊ pactum cum inferno subierāt. **Cur inter latro-**
nes crucifixus.
Uidentes em̄ furem curebant cum eo. **Dñc** ysaias ⁊ illoz inobe-
dientia ⁊ pfidiam notās. p̄ncipes inquit tui inobedientes socij furū
Hanc ergo impiam societate vt christus diuelleret ⁊ socios nos fa-
ceret angeloz voluit vt latro cōprehendī. p̄ latrone barraba repro-
bati. ⁊ inter latrones crucifigi **Dominicus.** **O** amabilem inclina-
tionē. q̄ potenti humilitate antiqui hostis superbiam christus con-

Dialogus Septimus

fundit Ille conabat in celum ascendere. christus dignatus est in terra
cependere. Ille esse voluit dominus angelorum. christus factus est so-
cius latronum. Ille nitebatur esse sicut altissimus. christus ut virorum
nouissimus voluit estimari. Et postinde vere dignissimus ut in nomine
iesu omne genu flectatur celestium. terrestrium. et inferorum. **Maria.**
Fideli oculo ista coteris fili dominice. et bene tibi sapit humilitas
tui. Vidisti eius profundissimam humilitatem. et exemplare nunc dul-
cissimam bonitatem qua pro suis inimicis cum lacrymis deprecatur.

**Dicit pro suis
inimicis.**

Dominius. Eya et nunc flens recolo quod dixit. extensus. disten-
sus. patens pro ipis patrem exorauerit dicens. Pater ignosce illis non enim
sciunt quid faciunt. **Maria.** Hinc satis aduertis quod benigna et ve-
re dulcis illa anima fuerit que tantis amaricatis doloribus a pietatis
officio non se potuerit continere. Illi furiosi pleni clauos acriter infi-
gunt. christus cum lacrymis ipis veniam deprecatur. Illi facile-
gum caput ante crucem exagitant. christus eis suum reuerenter in-
clinat. Illi letis vultibus suas penas aspiciunt. christus tristissimo vultu
illoz insanis miseretur. Illi subsannantes irrident. christus super
eos verberum illachrymas. Illi inter latrones appensum ut sceleratissi-
mum aspernantur. christus eos quasi insontes patri excusare conatur.

**Cur vultus xpi
mestissimus**

Dominius. O animam vere dulcissimam que in tanta hominum insa-
nia tam benignam indulgentiam exhibuit. et pro nostris peccatoribus ex-
orare nos docuit. Sed vidi dominam quod tu quoque ipsa vidisti vultum
pendentis fuisse tristissimum. **Maria.** Hec mestitudo vultus de
animi merore descendit. Dulce namque illius tristitie rationes Ego
cruci eius gemebunda et mesta vehementer assistens dolor suorum pa-
trium sui. magis enim meas quam suas angustias dulcis filius deplora-
bit. Videns ergo mei cordis amaritudinem. videns quoque saluatio-
rum paucitatem. et de tantis beneficiis impiorum hominum ingratitude ta-
ctus dolore cordis intrinsecus mestitudinem mentis vultu exterius de-
monstrabat. Ulex huius tristitie gratia exhilarant in oleo vultus no-
stri. et caput nostrum inuigimus. et faciem nostram aqua sapientie saluta-
ris diluimus. Hec tristitia eterna a nobis mestitudinem excludit. et
ad gaudia mensura intro mittit. **Dominius.** Ecce audiui exultationem
huius abs te tristitie rationem. Verum quid cause est obsecro quod
quinque corporis sui sensibus tam acriter voluerit perturbari. Aurea
enim eius haurebant opprobria. oculi ludibria. nares feda spiritamini-
na. gustus acerba pocula. tactus spinarum et clauorum acumina
Maria. Laudo te qui dei tui pro te patientis tam exacte suppli-
cia numerasti. Et nunc huius turbationis accipe rationem. Nisi enim in
suis sensibus dominus turbaretur. nunquam posses tuos ad tranquillam redi-
cere pacem. Nunc vero cessat abs te vanus pruritus aurium. concu-

**Cur cum turbatus
perdidit sensibus**

De mysterijs passionis xpi

discencia oculorū, illicitorū tactuum delectatio, ciborū odoramentorū
q̄ voluptas. **C**ustificatis itaq; sub disciplina sensibus tuis hoc ma-
gnū habebis in premio vt in illo regno superno deus tuo sit lumē
visui, balsamū olfactui, rosa tactui, cythara auditui, et mel gustui.

*Cur cū trāsuer-
berato corpe*

Dominicus. Optime me afficis benigna mater, sed quid rōnis
stinet illa sui corpis vndiq; facta disruptio. **P**endebat enī p̄cissus
vulnere super vulnus saucius, dissipatus, rubricatus. **M**aria. **E**t
tu ergo dominice nota (vt facis) hoc rubrum reclamatorium. **D**a-

Bent enī aucupes eum morem vt cum aues venaticas ad manuz cu-
piunt reuocare rubrum eis et cruore resperim reclamatorium a lo-
ge demonstrant. **A**ues itaq; etiam arbitantes ad nutum se reuocari
tis aduolitant. **P**eccante primo parente totum genus humanū de
manu auolauerat p̄ditoris. **S**ed vt posset homo vagabundus et
erraticus reuocari, deus vnigenitus meus sanguine p̄perum in cru-

Ce reclamatoriz exhibuit quo auolantes animas ad se reuocauit.
Ostendit enī cordium vulnera cito posse sanari qui pro medendis
vulnerib; sic vulneratus fuit. **D**ominicus. **I**ta est plane sicut tu
asseris. **L**ibenter enī nos morbidi vulneratū amplectimur saluato-

Rem vt anima nostra resartiat et sanitas permātura donetur. **S**ed
quid sibi vult rogo copiosissimus ille sacri sanguinis effluuus qui
de manū pedumq; vulneribus tanta vbertate descendit. **M**aria.

*Cur cū sangui-
neis vulnerib;*

Legisti ne quō moyses vasa sanctuarij sanguine resperit, q̄q; in lege
pene omnia in sanguine mundantur et sine sanguinis effusione nō fit
remissio. **S**ummus quoq; sacerdos semel in anno cum sangui-
ne introibat in sancta sanctoꝝ. **H**ec omnia si volueris mystica ratione
discutere, facile reperies cur p̄piciator generis humani sanguinem
suum voluerit in cruce diffundere. **H**ic sanguis antiquā patris irā
mitigauit, angelos ad pacem reduxit, celos aperuit, tartara vacauit
dyabolum p̄fregit, et totius mundi peccata deleuit. **D**ominicus.

En iam licet nobis haurire aquas in gaudio de fontibus vulnerum
saluatoris qui nō in sanguine alieno sed per p̄prium sanguinem in-
troiuit semel in sancta, vasa sanctuarij clementer aspergens, suo vide
licet sanguine electorum animas repurgans. **A**nimaduerti preterea
q̄ in cruce pendens vnicus tuus brachia sua nimis indulgenter ex-

*Cur cū expāsis
brachijs.*

Maria. **B**ene aduertisti, sed recole queis quō olim adā
inobediens fugerit, p̄cul a facie domini iram veritus et vindictā. **E**cce
nunc dulcissimus miserator brachia expandit cupidus fugientē re-
cipere, susceptum complecti, cōplexum deosculari. **Q**uantūnis ma-
gnus peccator quis fuerit p̄sideret pietatē brachia expandentis audi-
atq; vocem post tergum mouentis. **V**enite ad me omnes qui labora-
tis et onerati estis et ego reficiam vos. **D**ominicus. **S**uauez sp̄

Dialogus Septimus

**Cur cū cōfisijs
manibz**

rant amorem verba que dicis misericordie mater. sed ⁊ puto eandē significare clementiam qꝫ manus pedesqꝫ sunt spiculis transfigi. vt ostendat scz nolle se redeuntem peccatorem aut manibz ferire. aut pedibz repellere. **Maria.** Bene id existimasti. Scito tamen culpam nunc manū deleri quas ad poma noxia adā primus extendit. Ille em̄ digitos expandit ad lignū vetitū. xps vero ad crucis suppliciu. vt noxiam vsurpationē innocens pena conuelleret. Pedes vero ad e et sue sobolis presto erant ad cursum mali operis quos dñs fecit in viam consistere mandatorū dum suos pedes patibulo affixit vt iaz clamare possit. pes meus stetit in directo. **Dominicus.** Dinc plane nūc colligo virgo maria quō verus homo noster cū xpo crucifixus sit vt destruat corpus peccati vt ultra non seruiamus pctō. **Dinc** etiā colligo quō triturratus sit moab in cruce sub domino si cur terunt palee in planstro. ⁊ extendit manus suas sicut exēdit natans ad natandū. scz in modū crucis. **Manus** em̄ dyaboli sub xpi manibz sunt cōfixe. qz per crucis mortem omnis ei nocēdi potestas sublata est. **Expoliauit** quippe vnguentus tuus principatus. ⁊ potestates tradidit libere. palam triūphās illos in ligno crucis. **Maria.** Prudenter hoc tu mysterium cōcepisti. **Qꝫ** autē vidisti cum in cruce toto corpore longelateqꝫ distentum ideo id fieri benignus redemptor sustinuit vt tu posses comprehendere cū omnibz sanctis que sit longitudo. latitudo. sublimitas. ⁊ profundū. **Ut** sit longanimis in aduersis. latus in operibz charitatis. sublimis in spe eternitatē. imus in timore humilitatis. cū nesciat homo verū amore an odio dignus sit. **Dominicus.** Intellego mysteriū. **Cupio** tamen profundius nosse quid illa venarū omnium acerba distensio velit exprimere. **Nā** sicut in cythara nervi. ita ⁊ in cruce saluatoris vene protense sunt.

**Cur cū extēsis
venis**

Maria. Placet quod de cythara subinfers exemplum. **Nam** ⁊ cythara dauid qua demoniū a saule pellebat dñice crucis typum exprimit. **Nervi** in cythara distenti suaue resonant. ita ⁊ dñs dulcem in cruce cecinit melodiam. **In** hac cythara crucis sunt ligna duo. tres clauī. ⁊ vene corpis locum obtinet cordarum. **Plectrum** vero lingua xpi est. quo septem notulas interiori capiendas auditu deprompsit. **Ecce** habes mi dñice cythare exemplum quod dedisti. **Dominicus.** habeo fateor. **Sed** septem illas notulas que sō vt audiam. **Maria.** Notula prima fuit magne pietatis quando me desolatam virgini iohanni commendauit dicens. **Mulier** ecce filius tuus. **Secunda** fuit mire charitatis. qñ in ipso omnium penarum seruire pro suis deprecatus est inimicis. pater inquit ignosce illis. **Tertia** notula est misericordie. hodie mecum eris in paradyso. **Quarta** compassionis dum corruptam in primis parentibz humanā natū

De mysterijs passionis xpi

ram deplorat dicens. Deus meus vt quid dereliquisti me. Quorum
enī assumpsit naturam horum plangit et miseriam. Quinta fuit no-
tula desiderij quod expressit dicens. Sitio. salutem scz animarum.
Sexta humilitatis et confidentie dicens. Pater in manus tuas com-
mendo spiritum meum. omnem honorem patri tribuens non dese-
ctum virtutis. sed confidentiam insinuat eiusdem se esse cum patre
potestatis. Septima est notula perseverantie. vbi ait. consummatus
est. vt et nos opera iusticie vsq; in finem consummantes mortem in
cruce cum domino sortiamur. Et nunc filii dominice quotiens te ap-
prehendit humana temptatio hanc cum dauid cytharam tange. et
demonium abs te citius effugabis. ¶ Dominicus. Probe admo-
nes christifera virgo. nam et hoc ipsum ysaias pollicetur dicens.
In tympanis et in cytharis et bellis precipuis expugnabunt eum.
Sed quid est obsecro q; dominus iesus rauca et miserabili voce in
cruce pendens exclamauit. ¶ Maria. Adam olim terditus ad vo-
cem dei in paradysio deambulantis ad auram post meridiem consci-
tus sue nequicie fugit et abscondit se et sub ficulnee folijs latitauit.
Tunc ergo pauidum ad veniam cupiens dominus animare voce
lachrymabili ad ruinam miseriamq; deplangit dicens. deus meus
quare dereliquisti me. Hanc vocem transgressor ob audiens de late-
bris exiit confidente et ad spem indulgentie resforescit. Atq; ideo eti-
am hec vox alta et valida fuit. vt internam cordis surditatem dis-
rumperet. et almi spiritus insus flatonem admitteret homo olim ad
diuina surdus et insensibilis. ¶ Dominicus. Multos (heu do-
lor) etiam post hunc clamorem surdos aspicio. qui a veritate qui-
dem auditum auertunt. ad fabulas autem conuertuntur. Sed hos
dimittamus. tu mihi presta benigna parens vt audiam ego quid
loquatur in me dominus deus. At nunc non sine fletu meminisse
possum lachrymarum dei mei in cruce plorantis. Nam et tu quoq;
gemens vidisti exundantiam fletuum suorum. cum tanq; e duobus
fontibus ita ab eius oculis lachryme profilirent. ¶ Maria. De
lachryme filii me sepe in fletus maximos concitarunt. Plorans enī
plorauit in nocte. in scz iudeorum cecitate. et lachryme eius in maril-
lis eius. Verum hic etiam animaduerte benignissimam propicia-
toris tui clementiam. Spinis spiculisq; trans fossus. et mille valla-
tus angustijs nihil horum memor. vestras potius clades vestras
illachrymatur angustias. Nam filij adam a paradysi sedibus ex-
trusi. et in hanc miserie vallem proiecti. multis quotidie replentur et
vicijs et miserijs. ac tandem (quod omnium grauissimum est) hinc
expulsi per mortem eternis incendijs immerguntur. Et dominus se/

Cur cū rauca
et lachrymabili
voce

Cur cū lachry-
mosis oculis.

Dialogus Septimus

ius filius meus miseris super magnitudine mali. in hanc valem
miserie vltro descendit. et hominis miseriam in se recipiens sanguine
et lachrymis expiauit. De lachryme igneas malarum cupiditatum
cathenas effringunt. he lachryme lapidea corda permollunt. he la-
chryme eternas ambustiones extinguunt. et refrigeria mansura con-
ficiunt. **Dominicus.** Vere in indulgentia sua (vt concinit ysa-
ias) redemit nos legifer noster et rex noster. et leuauit nos cunctis di-
ebus seculi. Sed ve nobis filijs adam. qui hic ridemus et ludimus
et illudimus lachrymas dei nostri. Ipse nostras calamitates illa-
chrymatur. et nos more amantiū freneticorum sanos nos arbitra-
mur. cum simus miseri et miserabiles. ceci. languidi. vlcerosi.

Maria. Comprime parumper dominice zelum tuum. et si quid
aliud in cruce vidisti quod te permouet ediffere. **Dominicus.**

Donit me fateor facies illa pendentis. pallida. exanguis. macilen-
Cur cum facie ta. Maria. Et me quoq; non mediocriter mouit. Vehemen-
pallida tem tamen hic pallorem amorem exprimit redimentis. Pallent om-
nis amans (ait ethnicus quidam) color est hic aptus amanti. Re-
quoniam sponsus sponsam suam (ecclesiam loquor) vnice ada-
mabat. hunc amorem ostendere voluit pallore vultus exesce ma-
cie. **Dominicus.** Decet etiam hic pallorem omnem vere deum a-
mantem christianum. quem efficit et ciborum paritas. et studij
disciplina celestis. Verum his lachrymis. his palloribus misera-
tor noster iesus christus suspiria iunxit. gemitus et singultus. qui de
illius dulcissimo diuino pectore erumpbant. Tu mihi rogo christi-
Cur cu multis fera virgo horum gemituum astrue rationem. **Maria.** En et ip-
gemitib. sa nunc quoq; lachrymas retinere non possum. Noueris tamen eam
dem esse rationem gemituum que et lachrymarum. Tu nosti dicen-
te ysaia q; deus posuerit in eo iniquitates omnium nostrorum. Has
itaq; super se recipiens contritione permaxima suspirijsq; et lachry-
mis penitus expiauit. Non enim sufficit optimo propitiatori mi-
di peccata solis corporis tormentis et preciosi sanguinis effusione
delere. nisi etiam cordis dolores amarissimos pro eis benigne assu-
meret et infinita contritionis amaritudine se mactaret. Jam aduer-
tis (ni fallor) que sit horum singultuum propinqua ratio. Tam in-
gens enim et profunda fuit cordis eius compunctio vt non nisi inge-
miscere potuerit et lachrymari. **Dominicus.** O viscera nunc dei
nostri qui pro sua creatura ingemiscat et dolet. malitq; peccata no-
stra cum sua amaritudine expiare q; iuste punire. Sed quid rogo
cause est q; se fitire tam anxie proclamauerit. **Maria.** Sitis
Cur sitierit ista cupiditatum tuarum sitim extinguit. vt in reliquum sitiat ani-

De mysterijs passionis xpi

ma tua ad decum fontem viuum. q̄j perdit adam sitierit dei sapien-
tiam ambiens ⁊ maieſtatem tu ex geneti ſatis id noſti. Inde etiam
ade ſoboles ſecum hanc ſitim quaſi funiculum trahens in modicis
ſemper illecebris exeſtuat. Hanc ergo ſitim chriſtus vt extingueret ⁊
melliſtuos per hennis dulcedinis fontes aperiret ſitire voluit. ⁊ ama-
ro fellis poculo fatigari. **Dominicus.** Nunc ſatis intelligo hac
ſiti atq; hoc felle prime matris vſurpata conuiuia. ⁊ diram pomoz
eliurum expiari. **Maria.** Bene intelligis. atq; ideo etiam cum
vniſigenitus meus hunc porum ſummis labijs attigiffet dixit. con-
ſummatum eſt. oſtendens inſignem culpam acerbo felle termina-
tam. **Dominicus.** Hoc poculum cum accepiffet dominus (vt
oſtenderet ſe omnia conſummaſſe) inclinato capite tradidit ſpiritu
Rogo nunc te intemerata genitrix. ediſſere mihi huius inclinatio-
nis ⁊ mortis ſacramentum. **Maria.** Quod requiris domini
ce in promptu eſt. Iſta humilis diuini capitis inclinatio humani
generis male erectam ſuperbiam depunit ⁊ deſlectit. Ambulabane
em̄ filij adam contra decum erecto collo. ⁊ pingui ceruice ſe armabane
Sed miſericors atq; humilis xpus hanc ſuperbiam ſanaturus ca-
put patri reuerenter inſectit. ita corpore vt corde ſe ſubmittens Op-
tauerat p̄terea olim ſponſa in cœſticis oſculari oſculo oris ſui. Quis
ait mihi det te fratrem meum vt inueniam te foris ⁊ deoſcular ⁊ iam
nemo me deſpiciat. Tunc reuera foris frater chriſtus inuentus eſt
quando extra vrbem eiectus in monte palam crucifixus eſt. Oſcu-
lum itaq; diu queſitum ſponſa ſuſcepit quādo xps os porrigens ca-
put in ligno deſlexit. Caput etiā inclinat vt perpeſſi ponderis oſten-
dat grauitatem. vt ſuam nobis ingerat paup̄tatem. vt de cōſumma-
ta paſſione patri exhibeat gratitudinē. ⁊ vt ad ſe clamantiū vota p̄-
pitius exaudiret. **Cur autē mori voluerit nō opus eſt vt ſollicitus in-
quiras cū certū habeas mortem eternā ſua morte cōuelli. ⁊ poſt vitā
hic datā gratie vitā illic perpetuā reuelari.** **Dñicus.** Optime te im-
buente pia virgo reſectus ſum. Nūc abs te didici omnia que con-
ſtat filiū tuum aut egiffe aut p̄peſſum eſſe. amorem. humilitatē. cle-
mentia maximā redolere. Atq; in eandē credo venire dulcedinem q̄
poſt acceptam mortē latus ſuū militari lancea voluerit tranſpungi.
vt ſc̄z p̄ vulnus lateris amor pateſceret cordis. Nam ⁊ ipa lancea ad
cor vſq; proceſſit. **Maria.** Nunc palā intelligis nō habere filios
adam quod querulenti paradysi ſibi ianuā obſerata eſſe. Ecce alia il-
lis ianuā p̄z longe illa dulcior. amenior. fructuoſior. Per hanc in-
gredi poſſunt ad cor ſaluatoris. a corde ad aiā in diuinam
claritatis abyſſum. vbi nō ſpales ſed qui nō marceſcāt fructus ſua/

**Cur cū inclina-
to capite.**

**Cur xps latus
aperiri voluit.**

Dialogus Septimus

uissimi decerpantur. vbi serpens deceptor nullus pertimescitur. vbi nemo aut expellitur aut contristatur. In hac cauerna macerie quotiens temporaris ingredi. illic abscondere donec transeat indignatio. **¶ Dominicus.** Delector (mibi crede) in verbis gratie que procedunt de ore tuo. Non iam frustra adam iuberet cōsuta perizonia. ta timidus abscondat ab ira dei. habet nunc aliud latibulum multo securius latus saucium saluatoris. Sed anteq̄ ad sepulturam domini veniamus oro te o sanctissima vt me doceas quid tres ille cruces significant in quibus cum latronibus est appensus. **¶ Maria.** Tres cruces tria martyria sunt. malozū. scz hominum. penitentium et perfectorum. **¶ Dominicus.** Penitentes et perfectos homines in cruce pendere minime dubito. Sed quo pacto reprobi crucem habeant nequeo cōprehendere. presertim cum ipsi letentur dum male fecerint et eculent in rebus pessimis. **¶ Maria.** Ita ne excidit tibi quod in libro sapientie ipi de sua cruce confitentur. Ambulauimus aiunt vias difficiles. et in via iniquitatis et perditionis lassati sumus. **¶ Hieremias.** quoz. vt inique agerent inquit laborauerunt. Et ysaias. Impij quasi mare feruens quod quietere non potest. Et sapiens. Semper presumit seua perturbata conscientia.

Cur tres cruces

¶ Dominicus. His testimonijs contradici nō potest. Sed ipam crucem malozū velim agnoscere. **¶ Maria.** Superior pars huius crucis est superbia qua laborant miseri vt alijs dominentur. Inferior pars crucis est luxuria qua tanq̄ in stercore voluntantur. Computrescunt enī iumenta in stercore suo. Dextrum cornu auariciat vt diuitie cum sudoribus acquiratur. Sinistrum inuidiat vt de bonis aliorum crucientur. **¶ Dominicus.** Uidi mater funestissimam crucem. sed putabimus ne eos ab hac cruce in paradysum conscendere. **¶ Maria.** Immo vero in infernū demergi. vt de cruce transeant ad crucem. et ab armis ferreis incidant in arcum ereum. Sed nunc alias duas cruces transeo breuiter. **¶ Crux** penitentium habet quattuor cornua. scz contritionem. elongationem. ignoscibilitatem. restitutionem. Ab hac cruce in paradysum cum iusto latrone conscenditur. **¶ Crux** vero perfectozū in quo christus desigitur hec habet cornua. timorem. laborem. aduersitatem. contemplationē. Sed cupis forsan fructuosius aliquid de his crucibus nosse. **¶ Dominicus.** Cupio o mirissima si dignaris. **¶ Maria.** Hates penes te dominice tria que te crucifigere oportet. spiritum. carnem. et mundū. Spiritum cum xpo carnem cum latrone dextro. mundum a sinistris cum impio. **¶ Crux** spiritus est feruor deuotionis. cuius sunt. cornua. amor. spes. timor. et dolor. **¶ Crux** carnis rigor est discipline. cuius sunt. brachia. vigilia

Dialogus Septimus

abſtinentia. aſperitas veſtium. diſciplina veterum. **C**ruce vero qua mundus deſigitur eſt paupertas ſpiritus. cuius ſunt cornua. ptem-
pus glorie. pecunie. patrie. parentele. **D**ates iam vt arbitror ſuffici-
entem de his crucibus inſtructionem. **S**ed queſo te mi dominice q̄
te aſſeris in cruce vidiffe dominum me quoq; matrem eius ſub cru-
ce aſſiſtere nō vidifti. **D**ominicus. Quid ni viderim o mitiſſima
mater. **N**eq; enī nunc quidem eius poſſum viſionis ſine gemitu me-
miniſci. **U**idi nempe te ſub cruce pallidam. exanguem. miſeram. deie-
ctam. tremebūdā. ⁊ mille doloris gladijs tranſuerſeratā. **C**um ve-
ro ſaucius ⁊ extinctus recumberet in ſinu tuo vniſigenitus tuus aīad-
uerti te immenſis ſletibus erudantem. ⁊ plagas eius innumeris la-
chrymis diluentem. **D**ec dum cernerem compatiebantur tibi om-
nia viſcera mea. **M**aria. **E**go dum oportunum fuerit munerabor
tibi pietatem iſtam. **N**oueris tamen me in paſſione filij typum ex-
deſie tenuiſſe. **D**ec enim cum ſponſa ſit chriſti ⁊ eius ſanguine redē-
pta ⁊ redimita debet eius cruci aſſiſtere. lachrymas doloris effunde-
re. ſini pietatis repauſare. vnguento deuotōnis illinire. ſyndone ca-
ſtitatis inuoluere. cordis hoſpicio ſepelire. ne peccatum introeat os
ſepulchri premunire. **f**acile enim chriſtus amittitur ſi perfidie reſe-
ratur ingreſſus. **D**ominicus. **N**on ſegni aure hec abs te pia virgo
recipio. **S**ed nunc queſo ad ſepulture myſterium gradiamur.
Neq; ſine mira ratōne eſt cur deus omnipotens ⁊ maiſtatis iminē-
ſe crudeli morte perfunctus lintheaminibus voluerit obnolui. ⁊ tā-
q̄ cadauer putridum cum mortuis ſepeliri. **M**aria. **L**egifti ne
apud Yſaiam dominum dicentem. **I**n indignatōne mea percuffi te
et in reconciliatōe mea miſertus ſum tui. **G**raui enī indignatōe adaz
et ſua proles percuffa eſt. quando dictum eſt eis. terra es ⁊ in terram
ibis. **U**erum in reconciliatōe magna dominus miſertus eſt eis quā-
do vt hanc ſententiam ſolueret in corde terre ipſe voluerit ſepeliri.
Quid nunc murmurat homo viuens. vir pro peccatis ſuis. **E**cce
quicquid deus homini pro ſcelere inſtituit perferendum miſericor-
dia motus vltro ſuſtinuit. vt vſq; ad miſerabilem deſcenderit ſepul-
turam. **D**ominicus. **I**ncaleſco mater ex his que tu loqueris.
Maria. **E**ſt tamen (vt idem aſſerit Yſaias) ſepulchrum iſtud admo-
dum glorioſum. **N**am iſte in tumulto dei ſopor a mortis ſomno cor-
da mortaliū ercutit. hic ſopor demonis ſup nos vigilantia obdor-
miſcere facit. hic ſopor ad vite grām nos reſtituit. hic ſopor ad vidē-
dam dei gloriā cordis nobis oculos reſoluit. **N**ec vacat a magno
ſacramento q̄ hoc dūinum corpus iacet in tumulto multo vulne-
re ſaucium. ponderoſum. obſcurum. ſpinis ſpiculisq; tranſpunctus.

Cur maria ſub
cruce. et in ſe-
pultura.

Cur dñs ſepul-
tus

Dyalogus Septimus

vt tu haberes in illa resurrectione corpus impassibile. mobile. et in-
star solis subtile. perspicuum. luminosum. Noueris tamen nemini
hanc gloriam tribuendam. nisi qui veterem hominem christo con-
sepelient. vt mortuus peccato uiuat in deo. Et sicut christus surrexit
in gloria patris ita et ipse pambulet in nouitate spiritus. non in ve-
tustate morture carnis. ¶ **Dominicus.** Sacramentum quod
nunc aperuisti o sapientissima. vere magnum et sublime est. donet mi-
hi tuis meritis deus vt sicut que dixisti potui intelligere. possim et
opere complere. et pleno corde diligere. ¶ **Maria.** Ecce que a me
quesisti passionis mysteria. etsi non ad liquidum omnia. que tamen
pro tempore comodoius dici poterant libenter aperui. Verum vt me
tibi beniuolam fuisse ac munificam gratuleris. in admirabile quod
dam huius passionis lumen te introducam. quod et oculos tuos
illustret et affectum vehementer inflammet. sequere me. ¶ **Domini-
cus.** En sequar te quocumque ieris. ¶ **Maria.** Pulsa ad ostium
istud et ingredi. ¶ **Dominicus.** Ecce aperui et ingressus sum
¶ **Maria.** Quid tu vides. ¶ **Dominicus.** Uideo heus rur-
sum saluatorem in sua cruce pendentem. ¶ **Maria.** Nihil ne an-
plius vides. ¶ **Dominicus.** En video ab eius vulneribus con-
spargi lucidissimum insar quod mihi aciem mentis diuerberat. et
internos confundit obtutus. Tu mihi rogo hanc refulgentiam tem-
pera. et quid videre debeam dignanter oppande. ¶ **Maria.** Hoc
quod de crucifixo lumen egreditur quorsum tendit. ¶ **Domini-
cus.** Uideo illud in septem radios diffundi. et nescio que olim in-
cognita cupere remonstrare. ¶ **Maria.** Aliquid vidisti. at ne diu-
tius te fatigem noueris in toto vniuerso septem hactenus res oculis
claris fuisse homini. quas hoc lumine quod de crucifixo profluit sole
septem hactenus ignorata. ¶ **Maria.** In hanc caliginosam no-
ctem dum versaretur genus humanum ignorabat quid deus. quid
spiritus. quid mundus. quid superus paradysus. quid infernus. quid
peccatum. quid virtus. At christus dei filius (sicuti nunc cernis) sep-
tem lucidissimos de se spargit ardores quibus hec intuenti cogni-
ta efficiantur. Uis igitur nosse dominice quid sit deus. ¶ **Domini-
cus.** Cupio domina vehementer. ¶ **Maria.** Aspice in cruce co-
fixum dei filium. Dic monstrat tibi deum esse inscrutabilis sapien-
tie qui hac passione dyabolum fefellit. Deum esse irreprehensibilis
iusticie qui pro satisfactone iustum redemptionis precium requisit
uit. Deum quoque esse inexhaustibilis misericordie qui pro nostris de-
lendis iniquitatibus seipsum in mortem tradidit. ¶ **Domini-**

Nota septē ha-
cien⁹ incognita

De mysterijs passionis xpi

cus. **E**cce te adoro dignissime et dulcissime redemptor. qui in hoc lumine passionis tuam mihi diuinitatem aperire dignatus es. **N**unc enim agnosco quod pro tua sapientia plurimum es admirandus. pro tua iusticia humiliter reuerendus. pro tua misericordia dulciter amplexandus. **I**esus. **A**cepto dominice et gratam habeo deuotionem tuam. **A**t nunc ex mea passione cognosce quid sit spiritus rationalis. Nam et hoc quoque (ut mea mater asseruit) hactenus homini mansit incognitum. **T**riphariam nempe spiritus rationalis diuiditur. **E**st spiritus angelicus. spiritus humanus. spiritus dyabolicus. **I**ntellige nunc. spiritus angelicus quod sit benignus qui me suum regem. suum gaudium pro humana pertulit salute spiculis configi. **Q**uam sit humanus spiritus dignus et sublimis pro quo redimendo amara uoluerim morte defungi. **Q**uam sit teter acerbus et crudelis spiritus dyabolicus cuius nequissima suggestione in hac cruce defixus fuit. **D**ominicus. **H**ac luce perfulsus mitissime domine agnosco sanctos angelos esse ab homine diligendos. humanos spiritus ad iusticiam imbuendos. tetros uero totis uisibus fugiendos. **I**esus. **U**nde id agnouisti. **U**erum nunc ex mortis mee lumine aspice quid sit mundus. **I**ntuere queso mundani homines quod fuerint ceci qui me ueram dei lucem agnoscere noluerunt. dilexerunt enim magis tenebras quam lucem. **I**ntuere etiam quod sint steriles qui caduca ambientes me quasi inutilem contempserunt quod sint reprobi et iniqui qui me deum glorie crudeliter perimerunt. **D**ominicus. **A**t nunc uideo o mi domine (quod etiam scis dico) quoniam usque in hanc horam in secularibus personis he nequicie perseverant. **N**am te suum propiciatorem non respiciunt. tuos pacis et iusticie fructus precenon ambiunt et te rursum suis iniquitatibus crucifigunt. **I**esus. **U**erum tu dicis fili dominice. et hic ingens et afflicto dolor cordi meo. cum tam ingratos et auersos a me cunctis intueor. **S**ed nunc ad quartum quod clausum erat obtutus tuos defigito. **R**espice igitur quomodo mea passio tibi aperit supernus quod sit paradysus. **N**am si tormenta que pertuli diligenter inspexeris uidebis paradysum fastigium esse totius glorie. spectaculum omnis leticie. et promptuarium infinite opulencie. **D**ominicus. **T**uo dono illustrans intelligo pietissime saluator quod in passione ideo uolueris nouissimus hominum estimari ut nos ad fastigium glorie sublimares. **I**deo summe innocens uoluisti ut reprobus aspernari ut nos reos imensa cum uultu tuo leticia compleres. **I**o tanta paupertate et ditissimus es fatigari. ut tua nos regni tui opulencia diuites facer.

De mysterijs passionis xpi

quis te quibit pro hac tua charitate dignis efferre preconijs.
Iesus. Verum nunc fili dominice quintum (quod nesciebat mū-
dus) infernus est. locus vtiq; plenus egestate et penuria. locus ple-
nus vilitate et ignominia. locus plenus acerbitate et miseria. **D**o-
minicus. Certissime ita esse considero. Nam vt a nobis dulcissime
miserator auerni egestatem excluderes. ideo pauper. nudus. scibus/
dus in cruce defigeris. Ut a nobis inferni ignominiam remoueres
multis tu probris. vituperijs. et ludibrijs fatigaris. et vt gehēne eter-
na a nobis supplicia diuelleres. post innumera tormenta acerbissu-
ma morte perfringeris. Sed ve his qui post cōclusa tartara rursum
suis se illic iniquitatibus immergunt. **I**esus. Congratulor fili lu-
mini tuo. dignus qui duo reliqua olim ignorata cognoueris. **S**e-
xtum itaq; clausum homini est ipsa virtus. Ex hac mea passione ag-
nosce quoniam virtus est preciosa. est speciosa. est et fructuosa. Est
enim preciosa. quia malui vitam amittere q̄ iusticiam non exequi.
q̄ non exhibere obedientiam. humilitatem. misericordiam. Est etiaz
speciosa (quod tu quoq; mea mater agnoscis) cum videris eam re-
lucere in contumelijs. in ludibrijs clarescere. in tormentis victoriaz
obtinere. Est quoq; fructuosa. quia tartara confregit. celos aperuit.
patrem mitigauit. peccatum explosit. et perditum omne restaurauit.
Dominicus. Hinc anima duerto mitissime redēptor cū quāto la-
tore virtus a nobis sit expetenda. adamāda. custodienda. **I**esus.
Postremum quod erat homini occultum ipsum est nequissimum
peccatum. Nunc prudenter fili animaduerte q̄ detestandū sit om-
ne peccatum. cum ad eius expiationem necesse fuit committi tam
grauē piaculum poni tam nobile precium. tam difficile medicamen-
tum. Dabui enim ego crudeliter periri vt posset peccatum in me-
is electis occidi. **D**ominicus. Magna dignatio tua suauissime
deus. Sed ve nobis miseris qui post tam difficilem peccati expia-
tionem tam libenter rursum peccatis inuoluimur qui te dei filium
conculcamus. qui sanguinem tuum pollutum ducimus. qui spi-
ritui gratie contumeliam facimus. et veteribus delictis noua quoti-
die cumulamus. Ex hac tua passione domine sicut peccati magni-
tudinem ita et eius inexpiablem penam agnoscamus. Delinquen-
tibus enim nobis post acceptam tante miserationis indulgentiam
iam non relinquitur pro peccatis hostia. Non q̄ peccans si dolue-
rit non possit passionis tue adiutorio vti. sed q̄ rarissime penite-
at qui tantam gratiam superba ceruice contemserit. Sed nunc ha-
beo immortales gratias dignationi tue pietissime saluator. q̄ me
tua passione redemisti. qui tuo me lumine irradiasti. qui vniuersalē

De mysterijs passionis xpi

rerum omnium noticiam mihi clarissimam tribuisti. Tibi quoque
 mitissima parens grates refero sempiternas. que mihi passionis hu-
 ius mysteria aperuisti. que me in hac lucis gloriam intromisisti tui
 genitum tuum mihi tam propitium et beniuolum effecisti. Sed que
 so te ve mihi hic tecum liceat permanere. nam bonum est mihi hic
 esse. **Maria.** Maiora tibi mi dominice et sublimiora (si iuste
 videris) preparantur. Interea tu nunc perge ad fratres tuos et quod
 in hoc conclauim clam vidisti palam cunctis ediffere. et lumine quo ple-
 nus es alios illustrare consuece. Sicuti enim maledictus est qui fru-
 menta abscondit in populis. ita et qui lumē occultat in tenebris. Per-
 ge ergo et quod in aure audisti predica super tecta. **Dominicus**
faciam quod hortaris. At nūc dulcissima virgo optime vale. et me
 tuo vnigenito charissimū redde. **Maria.** Et tu fili dominice vale
 et nostri in te beneficij memorem face.

¶ Finit dyalogus de mysterijs sacre passionis christi. alijs
 quoque salutiferis doctrinis. quibus homo suas actiones
 potest ordinare in laudem dei ac gloriose virginis marie et
 patet intuitu. et per consequens totus liber iste (qui vio-
 la anime inscribitur) merito cum vere odore vite do-
 ctrine sapientieque spirat in septem distinctis dyalo-
 gos. Coloniae Impensis honesti viri Hærici
 Quetell denovo Impressus Anno natali
 eij saluatoris nostri. Iesu christi.
 M. CCCC. j. Die. xximose
 pro mensis Julij.

